

Вітання

9 травня – День Перемоги

Шановні ветерани!

З вдячністю і глибокою шаною вклоняємося вам напередодні Дня Перемоги, адже саме ви на своїх плечах винесли весь тягар воєнного лихоліття, звільнивши рідну землю від кровопролиття, і день у день тяжкою працею відбудовували на ній мирне життя.

Військові події, віддаляючись від нас у часі, не відходять у забуття. Священна пам'ять і воєнні реліквії завжди живуть з нами, у наших серцях.

Здоров'я вам, людського щастя, добра, терпіння, любові!

Голова районної
держадміністрації
Я.СТЕЦЬ

Голова
районної ради
В.ЗАЛІЩУК

Наше

Причаїлось в бузку чиєсь щастя...

Так бентежно зацвів бузок. Ті п'яні пахощі сум'ятять душі не лише 17-літніх чортківчан. Радісно-трепетне передчуття розквітлої весни й уже наповну відчутного раннього літа якось винувато спалахує непоказним усміхом й на обличчях краян, густо помережаних літами. Бо ж весна – то пора надій, вибудованих в душі нехай навіть і жорсткою, навіть і немилосердною реальністю. Бо весна – начало всіх начал. Тому-то так врнеться влучними строфами поетична душа нашої поважної дописувачки, чортківчанки Марії Торкіт:

Пробудилась земля українська,
Пробудилась од вічного сну.
Тож вставай же, надіє ти вільна,
І твори українську весну!

Перегукується-перетинається в унісон тій оді весні щемне сприйняття квітучої краси душою іншої авторки – юнкі-десятикласниці Колиндянської школи Наталі Бойчук, для котрої в лісі – «як у казці, дива там справжні бувають», й несила їй встати перед тією красою, «бо так мене навчили

мої батько й мати».

Благодатної пори земля-матінка спрагло прийняла у своє лоно новий засів. Заквітчалась одчайдушним білопінним шумовинням садів, неначе наречена. Відпалала соромливо багрянцем тюльпанів, впившись росами чебрецю та рум'янку. І взялася на порі веселковою бентегою бузку. Того, у якому чи й не кожен із нас десь тоді, безтурботного дитинства, пристрасно шукав-втішався множинним суцвіттям – «щастям». Врнеться рід український, чимдуж галузяться в кожному поколінні й виходять на нові орбіти нечувані-небачені досі й мрії, і спромоги. Та, попри все, у тій бентезі бузку вбачаємо зазвичай своє щастя. Для рідного Чорткова з його одвічними символами, для отчого краю, для України. Причаїлось воно в надіях наших. Чи відкриється? Докладімо ж зусиль...

Анна БЛАЖЕНКО
Фото Оresta ЛИЖЕЧКИ

Степан Бандера
у Чорткові

З 8 по 15 травня ц. р.
в оглядовій залі районного будинку
культури ім. К.Рубчакової
за підтримки Юрія Чижмари
побуває посмертна маска
Степана Бандери
у складі унікального Тернопільського
музею політ'язнів і репресованих

Вхід безкоштовний

Для екскурсійних груп працює екскурсовод.
Велике прохання до вчителів історії провести
відкритий урок на тему «Визвольний рух
України» з допомогою нашого гйда
за попереднім записом.

**НАШІ ДІТИ ПОВИННІ ЗНАТИ
НАШУ ІСТОРІЮ!
НАРОД БЕЗ ІСТОРІЇ – ЦЕ НАРОД
БЕЗ МАЙБУТНЬОГО.**

ДЕПОЗИТ «6 років разом»
Акційна пропозиція,
отримайте високу ставку:

грн.	дол. США	євро
22,0 %	10,5 %	9,5 %

Пенсійна картка
Підвищений процент на залишок
коштів – 15 %

Подарунок
Кожному, хто оформить
«Пенсійну картку або картку для
соціальних виплат», – 50 грн.

Дельта Банк є учасником Фонду
гарантування вкладів фізичних осіб

Чортків, вул. Ст. Бандери, 31
Тел.: (0352) 47-65-01; 050-419-08-92

Ліцензія НБУ № 225 від 11.10.2011 р.
Свідоцтво № 178 від 15.10.2009 р.

9 ТРАВНЯ

о 10-й год.
розпочнеться панахида,
присвячена Дню
Перемоги, біля братської
могили воїнів, загиблих
у радянсько-німецькій
війні 1941-1945 рр.,
опісля буде відправлено
молебень на могилі
Січових Стрільців.
Формування колони
відбудуватиметься
по вул. Ст. Бандери
з 9-ї год. 30 хв.
до 10-ї год.

До участі в заходах
запрошуються усі
небайдужі до подій
минулого

KERNEL

**Щиро вітаємо
з травневими святами!**

Шановні друзі!

Щиро вітаємо Вас із травневими святами!

Із Першотравнем - святом миру і праці! Бажаємо усім
натхнення, радісної праці, фінансового благополуччя,
всесильної любові до життя!

Сердечно вітаємо з Днем Перемоги! Низький уклін і глибока
вдячність Вам, ветерани Великої Вітчизняної війни, за
стійкість і мужність, любов до нашої з Вами Батьківщини,
що в страшні часи захистила нас, наших дітей, внуків
і правнуків та подарувала мир і свободу.
Бажаємо Вам міцного здоров'я на довгі літа, ясного неба
над головою, щастя і радості Вам і вашим родинам!

Хай панує добробут і злагода у Ваших оселях!
З повагою, колектив Кернел

Районна рада інформує

Виконавчий апарат Чортківської районної ради наголошує на тому, що 6 травня 2011 року райрадою прийнято рішення за № 74 «Про заборону використання на території Чортківського району червоних прапорів і радянської символіки». У ньому, зокрема, йдеться про заборону вивішування, демонстрування, встановлення у будь-якій формі антиконституційних червоних прапорів (так званих «червоних прапорів перемоги») та іншої радянської символіки на усіх державних установах, приміщеннях державної та комунальної форм власності, інших спорудах незалежно від їх форм власності та підвідомчої підпорядкованості на території району; використання на території району антиконституційних прапорів (так званих «червоних прапорів перемоги») та іншої радянської символіки, а також символіки політичних партій під час відзначення державних свят та інших масових заходів, організаторами яких є владні структури району. Неухильне та повне виконання цього рішення мають забезпечити районна рада, районна державна адміністрація, міський голова, селищний, сільські голови, керівники правоохоронних органів та їх структурні підрозділи.

Виконавчий апарат
Чортківської районної ради

Пригорща новин

Демографія – пані сувора

Народжень на Чортківщині знову поменшало. Упродовж січня-березня нинішнього року народилося 167 малят – на 17 менше ніж торік. Упав еквівалент народжуваності: якщо торік він становив 2,4 на тисячу населення, то тепер – рівно два. Померло протягом перших трьох місяців цього року 284 наших краян (торік 277). Еквівалент смертності навпаки зріс на одну десяту і становить 3,7 на тисячу населення. Природний приріст і минулоріч був від’ємний (– 1,2), а тепер зріс, склавши – 1,7.

Більшає європейських замашок

Та й хіба може бути по-іншому у держави, котра лежить у центрі Європи? А Чортківщина – маленька, та все ж частка України, що дедалі європеїзується. Тому в економіку району залучаються іноземні інвестиції. Скажімо, вже цьогоріч – з Австрії, Німеччини, Польщі, Нідерландів. У нас функціонує 7 підприємств з іноземними інвестиціями, з них три – підприємство «Біллербек-Україна» перо-пухова фабрика, ТзОВ «Глобал Поллена-Україна», ТОВ «Тімберлог-Україна» – здійснюють виробничу діяльність. Чотири суб’єкти господарювання здійснювали експортні операції та стільки ж – імпортні. Імпортуються в основному сировина й обладнання.

Великодній кошик – дитячими устами

Таку інсценізацію представили замість традиційних гаївок, яким завадили дощ і вітер, у канві літературних читань їх учасники – юні парафіяни церкви Різдва Пресвятої Богородиці с. Горішня Вигнанка. Їх вже традиційно організувала вчителька Горішньовигнанської ЗОШ, депутат районної ради Надія Гой, а поблагословив отець-парох Володимир Логуш. Згромадженням діток різного віку (найменший учасниці Мар’янці Остапів усього 4 роки) завсякчас влаштовуються то різдвяна коляда, то вертепна драма, великопісні вистави. Традиційними стали й великодні забави, що збирають не лише дітей та молодь, а й людей літнього віку. «Дійство у церкві діти сприймають по-особливого, – розповідає п. Надія, – тягнуть молодших братиків і сестричок, висловлюють свої ідеї». Вочевидь, так народилася інсценізація з ролями чинників великоднього кошика – пасочки, яечка, баранчика...

Ведуча рубрики
Анна БЛАЖЕНКО

Газета Чортківського району

ГОЛОС НАРОДУ

індекс 61366

“Голос народу” – тижнева газета, виходить з 1939 року; реєстраційне свідоцтво ТР № 355 від 31.05.2004 р.; день виходу – п’ятниця, наклад – 2800 примірників. Адреса редакції: м. Чортків, вул. Зелена, 3. Ел. пошта: golnar@ukr.net. Електронна версія “Голосу народу” на веб-сайті районної ради: www.chortkivrr.te.ua, а також: pressua.com. Тел. кореспондентів – 2-15-42, 2-36-85; бухгалтера – 2-16-06. Редактор Любомир ГАБРУСЬКИЙ, тел. (03552) 2-12-43.

Редакція може публікувати матеріали, не поділяючи точки зору автора. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв та інших відомостей несуть автори публікацій. Номер набрано і зверстано у комп’ютерному комплексі редакції газети. Віддруковано в друкарні ТзОВ “Буковинський видавничий дім”, м. Чернівці, вул. Прутська, 29.

Відповідальна за випуск Тетяна ЛЯКУШ

Із засідання колегії РДА

«Почерк» першої чверті року

Підсумки часових віх нашого розвитку передусім на стезі соціально-економічних зрушень завжди помітні особливою актуалітикою, концентрацією до особливої густини визрілих на часі проблем і перспектив. Це й підтвердило останнє в часі засідання колегії райдержадміністрації, що відбулося позаминулої середи.

Про підсумки виконання програми соціально-економічного та культурного розвитку, бюджету району за перший квартал нинішнього року доповідала начальник управління економіки РДА Г.Мостовик. Насамперед виокремивши за основне гасло стабілізацію провідних галузей економіки, наповнення бюджету та поліпшення добробуту населення, доповідачка конкретизувала набутки та прорахунки: поряд із деякими темпами росту в промисловому комплексі не забезпечено виконання прогнозованих завдань чотирма підприємствами, а 9 допустили спад обсягів виробництва порівняно з відповідним періодом минулого року. За наведеними цифрами поставили передбачувані види на врожай-2012: скажімо, натеper в районі сільськогосподарськими підприємствами засіяно зерновими та зернобобовими (без гречки та кукурудзи, на котрі ще не прийшов час) 7710 гектарів площ – 126 відсотків; картоплі 520 га (88 відсотків); соняшника 52 відсотки і т. д. Загинуло озимих культур на площі 2383 га, поміж них 5 відсотків до посіву озимої пшениці та 77 відсотків озимого ріпаку – ці площі вже частково пересіяно, ще пересіватимуться соєю, кукурудзою, ярою пшеницею, гречкою. У галузі тваринництва відсоток виробленого упродовж звітного періоду всіма категоріями господарств молока засвідчує ріст й до відповідного періоду минулого року, і до прогнозу. З м’ясом сутужніше: до прогнозу маємо ріст, а у порівнянні з торішніми показниками – мінус. Чисельність поголів’я ВРХ дає ріст щодо обидвох показників, натомість спостерігається тенденція щодо скорочення поголів’я свиней.

Доповідачка лиш коротко зачепила питання фінансів – згодом його деталізувала начальник фінансового управління РДА Г.Ізвекова, котра співдоповідала з цього питання. Відтак Г.Мостовик було проаналізовано підсумки в галузі капітального будівництва, інвестиційної та зовнішньоекономічної діяльності, конкретизовано проблеми соціального сектора. Поміж них найбільшочіші – тенденція до зниження заробітної плати: зокрема у транспортній галузі, будівництві, торгівлі, лісовому господарстві, а також її спад в освітній та галузі охорони здоров’я. Проаналізовано й реалізацію програми зайнятості населення, а також реальність рівнів ресурсного забезпечення,

споживчого ринку, транспорту та зв’язку; причини спаду розвитку малого бізнесу; найближчі обрії освітньої, культурної, медичної галузей. Не залилося поза зоною огляду й надзвичайно актуальне питання земельних ресурсів.

Директор ПАП «Березина» В.Заболотний, адресувавши доповідачці запитання, водночас порушив актуальну тему, котра нині мусується на шпальтах багатьох друкованих та інтернет-видань, – щодо цін на продукти харчування в шкільних їдальнях, чомусь утричі вищих за звичні. Внаслідок цього головою РДА Я.Стецем було заохочено до полілогу й начальника відділу освіти РДА Т.Яремко, а відтак вирішено найближчим часом вивчити та проаналізувати й цінову ситуацію, і якість продукції, пропоновану підприємствами, котрі виграли тендери на харчування школярів.

Членами колегії тут же було заслухано думки та пропозиції щодо наявної виробничої ситуації з уст ряду керівників – директора філії фірми «Конист» ЛМЗ В.Чорнобая, голови правління ВАТ «Чортківський завод «Агромаш» Я.Журби, керівника Марилівського місця провадження діяльності ДП «Укрспирт» І.Цебрівського.

Про підсумки виконання бюджету району за I квартал року, як вже наголошувалося вище, співдоповідала начальник фінансового управління РДА Г.Ізвекова. Проаналізувавши, зокрема, надходження по податках і платежах, доповідачка «пройшлася» надходженнями до районного, міського, селищного та сільських бюджетів. Тривогою прозвучало невиконання планових призначень по доходах двох сільських бюджетів – по Бичківській та Коцюбинчицькій сільських радах. Відповідно тут же Бичківського та Коцюбинчицького сільських голів В.Драбинястого та О.Вітик заслухано.

Про стан медикаментозного забезпечення пільгових категорій населення району доповідав начальник відділу охорони здоров’я РДА Я.Ратушняк. Насамперед зазначив, що нині понад 50 тис. населення (65 відсотків) є пільговиками щодо медикаментозного забезпечення відповідно до чинного законодавства. Найчисельніше «чорнобильців» – ліквідаторів, евакуйованих і постраждалих внаслідок аварії на ЧАЕС, майже 31 тис. осіб. Їх потреби профінансовано всього на 30 відсотків. Досить чисельна катего-

рія й ветеранів війни – 5711 осіб, а фінансування й тут обмежене. Відтак доповідач вдався до аналізу медикаментозного лікування дітей, що теж фінансується з районного бюджету в мінусі до потреби; онкологічних і хворих на цукровий діабет, туберкульоз тощо; акцентував на потребах і можливостях зубопротезування на пільгових основах.

Чи не найбільшочіше питання суспільства – щодо погашення заборгованості перед Пенсійним фондом України, наповнення його бюджету, фінансування виплати пенсій та допомог упродовж I кварталу – виніс на загал начальник управління ПФУ в Чортківському районі Б.Ситник. Він з тривогою зазначав, що відсоток самозабезпеченості власними коштами, що становить 30,3, хоча й відчутно зріс, скажімо, порівняно з вереснем минулого року, все ж різниться від обласного показника з цифрою 42 відсотки. Один із чинників, що «стимулює» такий стан справ, – через детінізацію економіки заробітна плата у майже 3 тисяч працюючих знаходиться на рівні мінімальної. А звідсіля – малі відрахування до фонду ПФУ. Водночас найпомітнішими боржниками з економічно активних підприємств є ПАП «Криволука», «Захід», МП «Нагірянське», ПП «Укрбудінвест». Загальна сума боргу по єдиному соціальному внеску на початок II кварталу становить 286,9 тис. грн. Питання погашення заборгованості зі сплати пенсійних внесків та єдиного внеску органи ПФУ в районі вирішують разом із Державною виконавчою службою, прокуратурою району, органами місцевої влади. З метою стягнення заборгованості протягом січня-березня ц. р. управлінням ПФУ подано 105 позовних заяв до суду на загальну суму 146,6 тис. грн.; розглянуто й задоволено судами 86 позовів на суму 137,7 тис. грн.; відшкодовано за задовленими позовами 41,9 тис. грн.

Головою райдержадміністрації Я.Стецем запропоновано найближчим часом предметно обговорити й конкретизувати шляхи усунення найпомітніших недоліків – щодо детінізації економіки, приховування реальних зарплат й інших чинників, котрі «сприяють» такому становищу.

З усіх розглянутих питань прийнято відповідні розпорядження. Під завісу засідання колегії голова райдержадміністрації заклав сільських голів випробуваним віками методом сільської толоки та використавши гужовий транспорт, напередодні Дня Перемоги гуртом навести порядок як у посадках уздовж доріг, так і на кладовищах, біля братських могил, пам’ятних знаків.

Анна БЛАЖЕНКО

Добра справа

Друге «дихання» старого моста

Недарма Збруч колись вдало нарекли рікою єднання. Бо, відкинувши «червоний» відтинок історії та всілякі там політичні гасла, мешканці одного з найвіддаленіших сіл району – Сокиринців день у день торують стежку на протилежний бік Збруча, маючи чимало таких потреб.

Ось і в пакеті документів, вироблених спеціально утвореною відповідним розпорядженням голови РДА комісією, зазначається: «Кожен день через міст переходять близько 50 осіб, в основному жителі Чортківського району, в тому числі школярі, а також 15-20 автомашин». А міст той, власне – символ єднання, започаткувавши свою історію ще 80-х років минулого століття, з плином часу став мало придатним для користування. Однак згадана вище ко-

місія під очільництвом першого заступника голови райдержадміністрації Ростислава Філяка, злучивши у своєму складі начальників відділів РДА з питань надзвичайних ситуацій Бориса Гусака, містобудування, архітектури та житлово-комунального господарства Богдана Дудяка, філії «Чортківський райавтодор» Володимира Мельника, а також відповідальних працівників таких же відділів обласної держадміністрації та служби автомобільних доріг і проєктантів,

зробила відповідні висновки обстеження й висловила пропозиції. Для реалізації їх знадобилося дуже мало часу – трохи більше місяця, що довело незаперечність факту: село хоч і віддалене, та не забуте.

– Усі організаційні моменти, як і личить доброму господарю, взяв на себе Сокиринський сільський голова Ярослав Хмиз, – зазначає згаданий Борис Гусак. І додає, що і в конкретних діях щодо відновки життєспромоги моста той же Збруч став рікою єднання: адже нарівні трудилися сокиринчани обидвох однойменних сіл – і Чортківського району, і Чемеровецького.

Шо ж зроблено? «Відновлено настил пішохідних доріжок завдовжки 36 метрів, дерев’яний та вистелений бляхою, – перелічує Сокириницький вїйт. – З обидвох боків встановлено відбійники-кутники. Зварювально-зашивальні роботи металевих конструкцій в основному виконували наші сусіди – представники ТОВ «Оболонь-Агро» в особі Степана Пашка, до слова, мешканця наших Сокиринців. Ми ж переважно виконували деревні роботи, зокрема від початку до кінця – депутати сільради Михайло Угрин, Михайло Найда, а також Василь Козловський. А забезпечило будматеріалами (лісом) Гусатинське лісництво ДП «Чортківське лісове господарство» з дозволу його директора Михайла Кільчицького. Ось так спільними потугами, тон у яких задано насамперед представниками районної влади, й зафункціонувала наповну єднальна артерія нашого всякдення».

Записала Анна БЛАЖЕНКО
Фото Оresta ЛИЖЕЧКИ

Форум

Інвестиції залучай – Чортківщину розвивай

Саме з такою метою, винесено у заголовок публікації, на минулому тижні, 27 квітня, делегація з Чортківщини у складі заступників голів райдержадміністрації та райради Р.Філяка та Л.Хруставки, начальників управлінь економіки Г.Мостовик й агропромислового розвитку РДА І.Бабія, Джуринського сільського голови О.Блаженко, а також представників промислових та агропідприємств й ін., очолювана головами райдержадміністрації Я.Стецем та райради В.Заліщуком, відвідала VII Міжнародний інвестиційний форум, що відбувся у Тернопільському національному економічному університеті.

Як було офіційно повідомлено, у форумі взяли участь голова Державного агентства з інвестицій та управління національними проектами України В.Каськів, голова правління ПАТ «Укрінбанк» В.Клименко, заступник голови Державного фонду сприяння місцево-

чисельна делегація з Івано-Франківщини на чолі із заступником голови Івано-Франківської ОДА В.Брусом, керівники структурних підрозділів Житомирської, Львівської та Хмельницької ОДА.

А також були присутні високоповажні учасники форуму – Генеральний консул

ства Словацької Республіки (м. Ужгород) А.Шкурла, Почесний консул України в Республіці Сербській та Боснії і Герцеговині М.Цвітінович, представник Торгового представництва Російської Федерації в Україні О.Ерофеев, консульський кореспондент у Західній Україні Посольства Італії в Україні Дж.Сарделлі, заступник начальника департаменту промоції та туризму адміністрації Маршалка Підкарпатського воєводства Республіки Польща М.Міхур. Окрім того, до Тернополя прибули офіційна делегація Таурагського повіту Литовської Республіки, бізнес-делегатії Республіки Сербської, Боснії і Герцеговини та Угорщини, уповноважені представники іноземних інвесторів, які працюють у Тернопільській області та представляють Естонську Республіку, Федеративну Республіку Німеччина, Королівство Норвегія, Російську Федерацію.

Чортківський край був гідно представлений на стендових композиціях, привабливі для інвестора об'єкти району зібрані у буклеті «Інвестиційні пропозиції. Чортківський район», видрукованому не лише українською, а й англійською мовами. До уваги учасників було також продемонстровано й багато іншої друкованої продукції про наш район рекламного характеру. Зацікавлено розглядав брошури голова Державного агентства з інвестицій та управління національними проектами України В.Каськів разом із головою ОДА В.Хоптяном. Передувал огляду експозицій процес підписання угоди про співпрацю між Тернопільською облдержадміністрацією, Тернопільською обласною радою й Державним агентством із інвестицій та управління національними проектами України, згідно з якою щонайменше 8 інвестиційних проектів втілюватиметься на Тернопільщині. Сподіватимемося, що й наша чортківська земля виявиться привабливою для залучення у неї іноземних інвестицій. До речі, на форумі голова ОДА В.Хоптян вручив нагороду переможцям конкурсу «Кращий інвестор року», де у номінації «Кращий інвестиційний проект» стала компанія «Мрія Агрохолдинг» за будівництво заводу з виробництва крохмалю у с. Товстенке Чортківського району.

Оксана СВИСТУН
Фото **Ірини СОКАЛЬСЬКОЇ**

му самоврядуванню в Україні Д.Лосев, представники міністерств інфраструктури України В.Бурдейна, закордонних справ України у Львові В.Войнаровський,

Російської Федерації у Львові О.Астахов, консул Генерального консульства Республіки Польща у Львові В.Білінський, Перший секретар Генерального консуль-

Міжнародна конференція

Економіка та глобалізація

Позаминулого четверга, 26 квітня, хлібом-сіллю вітав Чортківський інститут підприємництва і бізнесу високоповажних гостей – докторів, доцентів, кандидатів наук, – які з'їхалися з усіх усюд до Чорткова на міжнародну науково-практичну конференцію.

Дводенна конференція на тему «Актуальні проблеми розвитку економіки в умовах глобалізації» об'єднала науковців із Польщі, Білорусі, Росії, Вірменії та різних регіонів України. Із вітальним словом

обговорюваних питань. На пленарному засіданні учасники конференції розглянули цілу низку глобальних тем економіки. До прикладу, тему «Функціональні компоненти економіки глобалізму» довів до

ного університету ім. Василя Стефаника – Івана Баланика («Роль маркетингу в розвитку аграрного підприємства»).

Варто сказати, що з неабиякою увагою та інтересом учасники конференції сприйняли лаконічний виступ очільника нашого району – голови райдержадміністрації Ярослава Стеця. Доповідач розповів про регіональний розвиток в умовах глобалізації, а саме: роль та місце місцевих громад. Ярослав Петрович відзначив досягнення Чортківщини в економічній сфері, зупинився також і на глобальних проблемах, які, на превеликий жаль, мають місце з даного питання у розвитку району.

На секційних засіданнях, які відбувалися надалі, висвітлювалися аспекти усякого роду питань, приймалися рішення. Опісля усіх обговорень слідувала резолюція даної конференції, підводилися підсумки.

Слід відзначити й те, що програмний комітет, очолюваний доктором екон. наук, професором, заслуженим діячем науки і техніки України, ректором ТНЕУ Сергієм Юрієм і заступником голови – канд. пед. наук, доцентом, директором ЧІПБ ТНЕУ Степаном Дем'янчуком, опублікував ряд документів, серед яких – 267 тез даної конференції (більше 500 стор.). Папки із документами було вручено усім учасникам.

Наступного дня плідна праця продовжилася захоплюючим екскурсом історичними місцями Чортківщини та західного регіону (Кам'янець-Подільський, Почаїв, Зарваниця). Відгуки та враження гостей від усього побаченого – найкращі.

P.S. На часі наш інститут працює над темою, щодо якої зробив запит Чортківський комбінат хлібопродуктів для покращення своєї діяльності. Наукова робота завершується цього місяця й апробація даної теми пройшла саме на міжнародній конференції.

Тетяна ЛЯКУШ
Фото **Романа АНДРУШКІВА**

до усіх присутніх звернувся канд. екон. наук, професор, проректор із науково-педагогічної роботи Тернопільського національного економічного університету Григорій Журавель. Презентувала ТНЕУ як флагман європейської освіти та ЧІПБ як один із структурних підрозділів канд. пед. наук, доцент, заступник директора Чортківського інституту підприємництва і бізнесу ТНЕУ Людмила Ковальчук-Дехтаренко, котра, до речі, головувала на пленарному засіданні конференції.

Слід зазначити, усі виступи супроводжувалися мультимедійними презентаціями, що дало змогу чіткому висвітленню

присутніх д-р. екон. наук, ст. наук. співробітників ННЦ «Інститут аграрної економіки» (м. Київ) Володимир Россиха; нову парадигму економічної теорії щодо трансформації ринкової системи в умовах глобалізації висвітлив канд. філос. наук, доцент кафедри гуманітарних дисциплін ЧІПБ ТНЕУ Олег Білецький; цікавими й неординарними були доповіді Оксани Десятнюк – д-ра екон. наук, професора кафедри податків та фіскальної політики ЧІПБ ТНЕУ («Об'єктивно-суб'єктивний характер ризиковості гармонізації податкової системи України»), д-ра екон. наук, професора Прикарпатського національ-

Пам'ять

Голгофа України в Другій світовій

Початок нападу Німеччини на СРСР має свою історію. У 1939 році між СРСР і Німеччиною було укладено договір про ненапад. Однак 22 червня 1941 року стало точкою тривалої й виснажливої кровопролитної війни, найбільший тягар якої припав на Україну.

Проти України наступала німецька група армій під назвою «Південь». Вона мала у своєму складі 47 дивізій, з них – 35 польових, 5 танкових, 4 механізованих і 3 охоронних. Україну ж обороняли два фронти – Південний та Південно-Західний, які налічували 45 дивізій. Поміж них – 20 танкових, 10 механізованих і 5 кавалерійських. Група противника «Південь» володіла удвічі чисельнішою артилерією та авіацією.

Напад для Червоної Армії виявився несподіваним, оскільки вся пропаганда тільки й вторила про договір 1939 року. Після прориву першої лінії оборони німецькі танкові та механізовані частини почали наступ вглиб України майже без всілякого опору. Було застосовано танковий контрнаступ Червоної Армії в районі Дубно-Луцьк, проте він не зупинив просування німців. Той наступ вдалося спинити 11 липня 1941 року на київському укріпленні, який діяв до 21 вересня 1941-го. У такий спосіб майже на два місяці противника було призупинено. Однак німецьке командування перекинуло танкові частини, що наступали з Білорусії, і з півночі оточили київський укріпленний район, внаслідок чого 650-тисячна армія радянських військ потрапила в полон. Мало кому вдалося вийти з того оточення. Німецькі частини увійшли до столиці України 19 вересня 1941 р. й відтоді настанала тривожна окупація.

Звільнення України від німецько-фашистських загарбників почалося з Ворошиловградської (нині Луганської) області 19 грудня 1942 р. I, II, III і IV Українськими фронтами. Остаточно територію України було очищено відворога 28 жовтня 1944 р. Ті жорстокі бої тривали близько двох років. Вони умістилися в ряд воєнних операцій – Києво-Дніпровську, Корсунь-Шевченківську, Проскурівсько-Чернівецьку, Львівсько-Сандомирську та інші. Війна двічі прокотилася Україною – із Заходу на Схід та зі Сходу на Захід.

Протягом усієї війни потрапило в полон 4,5 мільйона червоноармійців, повернулося з полону близько двох мільйонів. Втрати СРСР у війні 1941-1945 рр. загналими, пораненими, тими, що пропали безвісти, склали 8,6 мільйона. Втрати цивільного населення – 18 мільйонів. У період війни до Червоної Армії було мобілізовано понад 7 мільйонів осіб, половина загинула на полі битви, решта померла від поранень, а більшість тих, хто повернувся, стала інвалідами. З України примусово було вивезено до Німеччини близько 2 мільйонів юнаків і дівчат, велика частина яких загинула там під час боїв. Навіть тільки ці цифри засвідчують, що Україна таки найбільше постраждала від окупації та бойових дій.

Держави антигітлерівської коаліції в період Другої світової війни зламали хребет агресивному блоку Берлін-Рим-Токіо, який хотів завоювати світ. Перемога над фашизмом у Другій світовій війні – це вагома частина шляху нашої держави до своєї Незалежності. Це й завдяки перемозі в Україні додалося можливості у 1991 році постати самостійною державою в центрі Європи.

А нині, напередодні Дня Перемоги у тій великій кровопролитній війні, схилимо голови перед її жертвами. Їх життями теж вистелений шлях до нашої Незалежності.

Микола СТЕФАНИШИН,
ветеран Другої світової війни

Чуттєво

Захистімо наше майбутнє!

26 квітня знову нагадало, що вже 26 років чорні дзвони Чорнобиля стукають в серця українців. Поминальний той дзвін відлунює сумним щемом за померлими, загинувшими, тими, хто врятував світ, нехтуючи власним життям і здоров'ям.

Завдяки добродійності підприємців смт Заводське, за активної підтримки селищного голови Романа Колодія ми змогли зібратися разом, щоби згадати свою молодість, обпалену вогнем Чорнобиля. Вже підросли наші діти й онуки, але їхнє здоров'я підточене нуклідами цезію. Хіба ж ми сподівалися, що чорнобильська хмара наздожене нас ще й у селищі Заводське?.. Що усе своє життя ми житимемо в зоні радіаційного забруднення?..

Не могли стримати сліз, слухаючи вітання учнів Чортківської ЗОШ I – III ступенів № 4, які прийшли у супроводі найкращих і найкращих своїх вчителів Галини Левченко та Марії Вудки. Хіба міг хтось із нас залишитися байдужим, коли ніжним дитячим голосом Олечка Лопатинська, учениця 5-А класу, донька ліквідатора, інвалід дитинства внаслідок Чорнобильської катастрофи, запитувала: «Чи є серед нас, присутніх тут людей, хтось, хто не знає, що таке Чорнобиль, чорнобильська радіація, радіаційна зона, чорнобильське посвідчення? Ми зжилися з цими словами, вони увійшли в нашу мову, в нашу свідомість, у наші душі та, що найгірше, у наші тіла, руйнуючи фізичне здоров'я».

День ліквідаторів аварії на Чорнобильській АЕС – не свято, це День Пам'яті, День Людськості, День Воскресіння! Ми хочемо, щоб не тільки місцева, а й державна влада шанувала людей, які не шкодували ні здоров'я, ні життя, рятуючи рідну землю від жахливих наслідків Чорнобильської аварії на АЕС.

Ірина ЛОПАТИНСЬКА,
ліквідатор наслідків від аварії на ЧАЕС II категорії,
від імені ліквідаторів смт Заводське

Аграрна еліта України

Наша країна має величезні можливості для зростання аграрного виробництва в рази. З огляду на природно-кліматичні умови, а також географічне розташування, Україна має потенціал міцної аграрної держави. Але цей потенціал зможе реалізуватися тільки завдяки потужним підприємствам галузі.

18 квітня ц. р. у рамках проекту “Аграрна еліта України” відбулося нагородження кращих агрокомпаній України. Були відмічені 100 підприємств, які контролюють виробництво 50 відсотків продовольчих товарів України. У приміщенні Національної філармонії України зібралося понад 200 представників аграрних компаній, експертів і аналітиків ринку, виробників і дилерів матеріально-технічних ресурсів. Серед кращих компаній почесну відзнаку отримав і лідер агропромислового ринку країни – компанія Кернел.

Присутні компанії представляли різні галузі аграрного сектора: тваринництво, рослинництво та садівництво, тепличне господарство, овочівництво, птахівництво. “Це ті компанії, які є флагманами галузі на сьогодні”, – зазначив головний редактор видання “Український фермер” і керівник проекту “Аграрна еліта України” Павло Коротич. За словами організаторів проекту, основним принципом відбору учасників стала не кількість гектарів, що обробляють компанії, а широкий перелік критеріїв, серед яких:

- застосування в роботі інноваційних технологій;
- якість виробленої продукції;
- соціальна відповідальність підприємств;
- економічні показники зростання тощо.

Досягнувши високих результатів за всіма цими показниками, компанія Кернел другий рік поспіль була відзначена почесною нагородою “Аграрна еліта України” та посіла почесне місце в списку провідних підприємств, що сприяють активному розвитку аграрної галузі країни.

Інновації у виробництві

“Земля – це живий організм, який постійно змінюється, тому вимагає дбайливого ставлення до себе. Це організм, який не пробачає помилок хліборобам. Тому ми перебудовуємо схеми роботи, впроваджуючи інноваційні методи виробництва сільгосппродукції. Ми постійно удосконалюємося”, – стверджує головний агроном Кернела Сергій Юр’єв.

Говорячи про інновації, мається на увазі впровадження біотехнологій та технічна модернізація. Біотехнології, що використовуються компанією, направлені на збільшення об’ємів виробництва продукції за рахунок підвищення якості ґрунту, приросту врожайності культур, покращення їх якості та недопущення процесів руйнування природних екологічних систем і навколишнього середовища. В арсеналі аграріїв Кернела це є технології No-till та Mini-till. Ці новітні розробки вже сьогодні дозволяють підвищити загальний рівень виробництва продукції на 20-25 відсотків. No-till – сучасна система землеробки, при якій ґрунт не орється, а його поверхня вкривається шаром спеціально подрібнених залишків рослин. Оскільки верхній шар ґрунту не пошкоджується, така система землеробства запобігає водній та повітряній ерозії ґрунту, а також значно краще зберігає воду. Mini-till – система раціонального природокористування, при якій відбувається мінімальна обробка ґрунту та залишається частина подрібнених решток попередньої культури, що

підвищує захист ґрунту від ерозії та сприяє затримці снігу в зимовий період – що підвищує кількість вологи, доступної рослинам.

На варті високого врожаю Кернела стоїть і технічна модернізація. Цього року понад 30 млн. доларів компанія витратить на придбання техніки закордонного виробництва, а саме комбайни “Клаас”, “Лексикон”, трактори “Кейс”, “Джон Дір” та інші. Робота на цій техніці дає змогу не тільки збільшити ефективність, а й покращити умови, в яких працюють механізатори, за допомогою сучасних приладів: міні-комп’ютера, клімат-контролю.

Соціальна позиція

Коли компанія висвітлює плани щодо розвитку діяльності у нових регіонах – це завжди приємна звістка для будь-якої сільської ради і особливо для селян. Адже потужний та надійний інвестор у районі – це можливість розвивати і покращувати рідне село. Додаткове джерело фінансування, наповнення місцевих бюджетів і створення нових робочих місць – усе це допомагає вирішувати низку болючих питань, які накопичувались роками.

За минулий рік компанія інвестувала в соціальну сферу понад 3 млн. гривень. З початку 2012 року було витрачено понад 300 тис. грн. на соціальні ініціативи у різних регіонах України. Так, на Тернопільщині майже 40 тис. грн. було спрямовано на ремонт приміщення місцевого будинку культури, а також будівлі сільської ради. Завдяки довгоочікуваному фінансуванню у Джурині Чортківського району Тернопільської області стала можливою реконструкція теплотраси для місцевої школи. У Куйбишевському районі, що на Полтавщині, 29,5 тис. грн. було витрачено на побудову лінії якісного вуличного освітлення. У той же час у Решетилівському районі 40 тис. грн. спрямовано на закупівлю обладнання для рентгенкабінету місцевої лікарні. Не оминає керівництво

своєю пильною увагою і свята – дні, коли часточка уваги є такою необхідною для кожної людини.

Дмитро Гапчич, керівник Департаменту агропромислового розвитку компанії Кернел, сказав: “Ми розуміємо, що одне з наших основних завдань нині – це поліпшення життя людей у тих регіонах, де ми ведемо свою діяльність. Щорічно проблемних питань у кожному регіоні стає все більше, тому регулярно зростає фінансування наших соціальних проєктів. Ми впевнені, що разом зможемо зробити українське село заможним і перспективним, а людей щасливішими”.

“Одним із найважливіших аспектів роботи компанії у будь-якому регіоні є не лише благодійна та соціальна діяльність, а й створення робочих місць. Майбутнє України – це молодь. А майбутнє молоді – це гарна робота, яка дає можливість підвищити рівень життя та бути впевненими у завтрашньому дні. Незабаром компанія відзначатиме річницю заснування власного корпоративного навчального закладу “Розумна ферма”. За короткий проміжок часу центр провів навчання європейського рівня та стажування на кращих підприємствах України близько 100 аграрним фахівцям, більшість з яких на цей час успішно працевлаштувалася на підприємствах компанії. Така взаємодія навчального закладу з виробничими потужностями компанії

є дуже поширеною практикою у Європі. Таким чином компанія не тільки вирішує власну кадрову потребу, а й забезпечує робочі місця молоді.

Утім, керівництво розуміє, що запорукою успіху, окрім нового персоналу, є розвиток тих, хто працює в компанії вже не перший рік. Так, протягом останніх кількох місяців підвищити свій кваліфікаційний рівень змогли працівники агропідприємств Кернела, серед яких протягом декількох останніх місяців навчання пройшли 276 механізаторів та інженерів, 54 агрономи та зоотехніки, а також 30 керівників агрогосподарств. Підсумовуючи, можна сміливо заявити, що нагорода дісталася компанії цілком заслужено. Кернел, щорічно інвестуючи у сільгоспвиробництво мільйони доларів, бере на себе неймовірну частину ризиків, найшвидше реагує на нові технології та, відповідно, найефективніше генерує прибуток, тому має можливість своєчасно і в повному обсязі розраховуватися зі своїми партнерами – пайовиками. Той факт, що в Україні діють такі компанії, як Кернел, вселяє надію на майбутнє, у якому мають місце достойна робота та злагода на селі. Бо якщо є ще такі хлібороби, то невдовзі з’являться й великі врожаї, і щасливі люди.

Історія успішної компанії

Кернел – найбільша диверсифікована інтегрована компанія, яка працює у агропромисловому секторі України. Маючи значну базу сучасних виробничих потужностей з переробки, зберігання та експорту сільськогосподарської продукції, Кернел є найкрупнішим поставальником української соняшникової олії та шроту на внутрішній ринок і провідним оператором в галузі з надання послуг сільгоспвиробникам для зберігання зерна на елеваторах, а також послуг з перевалки та експорту зерна, соняшникової олії та шроту на терміналах у портах Чорного моря.

Активну діяльність на вітчизняному ринку Кернел почав у 1995 році з експорту зернових культур.

Сьогодні Кернел – найпотужніша українська агропромислова компанія. Крім того, одним з пріоритетних напрямків розвитку компанії є сучасне виробництво сільгосппродукції. Земельні угіддя, які орендує Кернел, нині розташовані у більшості областей України. Загалом 330 000 гектарів родючої землі обробляють досвідчені спеціалісти за допомогою використання передових світових технологій та кращої сучасної техніки. Компанія дбає про кваліфікаційний рівень своїх працівників, кожен з яких теж добре розуміє, що від його особистого внеску залежить майбутнє процвітання сільськогосподарського сектора в нашій країні.

Духовне

«Любіть ділом і правдою»

З давніх-давен у Кривенькому селяни цікавились освітою своїх дітей і за можливістю посилали їх вчитися до середніх і вищих шкіл. Ще довоєнних літ, а також 1941-1945-х років, зі села вийшли два священики, 16 вчителів, юрист, інженер-агроном, маляр-артист, два сотники української армії, що й описує п. Дарія Цапар у своєму нарисі про історію села. Прізвищ не називаю, однак на декількох зупинюся.

Омелян Бережанський народився 1912 року у селянській сім'ї. Після закінчення сільської школи навчався у Чортківській гімназії, звідки за приналежність до ОУН був виключений. Рік навчався у Золочівській гімназії, з якої також був виключений. Середню освіту здобув у Львівській малій духовній семінарії, де теж двічі арештовували. Повернувся додому. Включився у політично-просвітницьку роботу. Зі сільської молоді організував футбольну команду «Острога», яка була однією з кращих поміж сільських команд повіту. Вчителював у рідному селі; як член ОУН не припиняє підпільної діяльності. 22 січня 1941 р. арештований органами НКВС, а 22 травня 1941 р. за антирадянську діяльність засуджений на кару смерті. Розстрі-

ляли бажання навчатись в духовних закладах і пов'язати своє життя зі служінням Богові. Певна заслуга в цьому о. Григорія, котрий прищеплює молоді любов до церкви, до Бога. Залучає дітей прислужувати під час недільної Літургії. Тепер в Івано-Франківській духовній семінарії навчаються Ігор Стус та Іван Паламар, у Тернопільській – Ярослав Сенюк. Про них і хочу розповісти в своєму дописі.

Нещодавно в Кривенькому на межі вулиць Гора та Заболотівка за ініціативою родини п. Марії Шмати збудовано капличку. Там майже усе літо збираються односельчани, щоби спільно помолитись до Матінки Божої, Ісуса Христа. Тут відбуваються молебні, інші духовно-просвітницькі заходи. Урочисто в селі відзначало-

ляний у Чортківській в'язниці.

Степан Ворох народився 1920 року в заможній високоосвідомій родині. Так, як і О.Бережанський, навчався в чортківській гімназії ім. М.Шашкевича. Як член УПА активно співпрацює із заступником провідника повітового проводу Омеляном Бережанським із розбудови повітової ОУН. За свою націоналістичну діяльність був заарештований польською владою, а під час війни двічі арештовувало гестапо. Щоб уникнути репресій з боку більшовицької влади, емігрував за кордон. 1953 року закінчив Мюнхенський університет, а пізніше захистив дисертацію на здобуття вченого ступеня доктора дантистської медицини. Пізніше емігрував у США, де до кінця свого життя (помер у 2002 р.) вів активну громадсько-політичну діяльність.

Тепер, у наш час, багато молоді закінчило навчальні заклади і працює в різних куточках України та за її межами. З села вийшло багато випускників вищих і середніх навчальних закладів; вони стали вчителями, лікарями, інженерами, викладачами.

Зупинюся на духовному вихованні та особистостях, причетних до його здійснення. Багато молодих хлопців

ся 20-річчя Незалежності України. Недільного дня 21 серпня миряни урочистою ходою з хоругвами пройшли селом до братської могили, що знаходиться на межі двох сіл – Кривенького та Василькова. Тут у дні свят проводяться мітинги, панахиди, молебні за тих, хто віддав своє життя за незалежність України.

А 24 серпня минулого року за ініціативою та сценарієм семінариста Ігоря Стуса відбувся культурно-просвітницький захід під назвою «Україна – земля героїчного народу». Дійство розпочалося словами: «Все, що мріялось віками, сповнилось і настало». Присутні співали гімн нашої держави. Звучали пісні «Моя Україно», «Бережи, мій Боже, Україну», «Ой у лузі червона калина», «Як ви умирали». Організатором стала пенсіонерка Ганна Залубник, яка своїм мелодійним співом радує односельчан і у церкві, керуючи церковним хором.

Особливо запам'ятався присутнім монолог «Мої українці» у її виконанні. Слова монолога проникали глибоко в душі присутніх, тривожили серце. Мабуть, не один подумав: «А що я зробив для незалежності України, яка моя діяльність свідомість, моя участь у цьому процесі?».

«Я запитую в себе, питаю у вас, людей, Я питаю в книжок, роззираюся на кожній сторінці: Де той рік, де той місяць, той проклятий тиждень і день, Коли ми, українці, забули, що ми українці? І що є в нас душа, повна власних чеснот і щедрот, і що є у нас дума, яка ще од Байди нам в'ється. І що ми на Україні – таки український народ, А не просто населення, як це у звітах дається».

Цікавим і повчальним був виступ колишньої вчительки Гусятинської ЗОШ I – III ст. Олександри Мушій. Наприкінці пролунала пісня «Боже великий, єдиний, нам Україну храни». Здійсненню цього заходу ми завдячуємо Ігореві Стусу – за безкорисливу працю, за прихильність і повагу до парафіян, за той помітний слід, який він залишив у людей. Він закликав нас до покаєння, навернення, до покаяння, наголошуючи, «...щоби бути справжнім християнином, треба робити щось до Бога, для людей, як написано в Біблії: «Любіть не словом, ані язиком, але ділом і правдою».

Брат Ігор не втрачає жодної нагоди, щоби поспілкуватись з людьми. Він володіє ораторськими та організаторськими здібностями. За його сприяння вже третій рік поспіль здійснюються піші походи молоді до святині – Зарваниці. Семінарист є організатором спільних молитов, молебнів. Він бере активну участь у церковних літургіях, влаштовує вертепи та коляди під час Різдвяних свят. Є у брата Ігоря й помічники, котрі допомагають йому в проведенні різних духовних заходів, – це семінаристи Тернопільської духовної семінарії – Ярослав Сенюк та Івано-Франківської – Іван Паламар. Особливо слід сказати про брата Ярослава, котрий за відсутності свого старшого товариша самостійно відправляв молебні. Хочеться подякувати і його батькові та бабусі Ориси за виховання такої щирої, скромної людини. Хлопці добровільно взяли на себе місію в духовному вихованні мирян. Капличка, що стала центром духовного відродження вірних, знаходиться в такому місці, де проходить багато людей. Одні просто перехрестяться, інші помоляться. Адже молитва – засіб зцілення душі й тіла. Коли людина вірить у Бога, якщо вона молиться щиро, всією душею, це допомагає позбутися багатьох недуг. Так що не проходите мимо каплички, не перехрестившись і не помолившись. Не хехтуйте заступництвом нашої Матінки Божої, і Вона Своїм Омофором допоможе вам завжди і в усьому. Ви отримаєте зцілення не лише фізичне, а й духовне. На цьому наголошують наші молоді, в майбутньому духовні особи, а нині семінаристи духовних семінарій, котрі присвятили своє життя служінню Богові.

Павло ШМАТА,
позаштатний кореспондент
«Голосу народу», с. Кривеньке

На знімку: зліва від фігурки Матері Божої Ігор Стус; справа – Ярослав Сенюк.

Наші земляки

Сакральних справ майстер

Тернопільщина – древній край, овіяний легендами і славою. Його багатовікова історія відбилася в численних пам'ятках матеріальної та духовної культури. На території області знаходиться багато середньовічних замків і фортець, які виконували оборонні функції, та безліч храмів і церков, де населення знаходило духовний спокій.

Залежно від соціально-політичних умов, рівня будівельної техніки, наявності будівельних матеріалів, природних кліматичних факторів народні майстри зводили прекрасні споруди, перш за все – храмові. Після багатьох років плондрування святинь, войовничого атеїзму, з руїн і забуття знову виростають величні християнські храми. Тільки за роки незалежності в нашій окрузі відбудована церква в Білобожниці, збудовані у с. Косів, Калинівщина, Ридодуби. Учасники історико-краєзнавчого гуртка вирішили ближче ознайомитись з відновленням і будівництвом церков і виявилось, що наш односельчанин Йосип Кулик проектував ці споруди.

Народився Йосип Іванович 1 січня 1929 року в с. Німстів Любачівського повіту в Польщі, у родині землеробів. У сім'ї було дев'ятеро дітей: шестеро хлопчиків і троє дівчаток. У 1945 році родину Куликів було переселено в Україну (село Скородинці Чортківського району). Йосипові на той час виповнилося 16 років. У 1951 році він одружився з Орисею, жителькою с. Ридодуби, і з того часу проживав у цьому селі. 1955 року закінчив школу майстрів-будівельників. Працював у міжколгоспній організації с. Білобожниця виконробом, одночасно заочно закінчив Білобожницьку середню школу. Пізніше вчився в Чернівецькому будівельному технікумі, який закінчив у 1968 році. Тут варто зазначити, що брат Йосипа, Петро Кулик, – відомий український скульптор, проживає у Львові. До виходу на пенсію Йосип Іванович працював інженером-будівельником у колгоспі ім. Лесі Українки. З цього періоду й розпочинається його «друге життя».

1989 року мешканці Білобожниці запросили його відно-

вити майже повністю зруйновану церкву. Це – свідчення не тільки визнання Йосипа Івановича за справжнього майстра, а й великої відповідальності, що на нього покладали. Майстер мав на меті відновити церкву такою, якою вона була до знищення. Радився з жителями села, відшукав старі фотографії. Невдовзі розпочалося будівництво, проте, варто нагадати, це був лише 1989 рік. Довелося ще й «повоювати» з місцевою владою, щоб одержати дозвіл на відновлення храму. Селяни готові були працювати день і ніч, щоби відновити свою святиню. І така мить настала 19 серпня 1991 року.

З цієї церкви почалося творче життя народного уміельця. Коли ми просили Йосипа Івановича перелічити всі храми, які він проектував та відновлював, не одразу зміг це зробити. І все-таки ось той довгий перелік. У нашому районі йому випало проектувати храми у с. Калинівщина, Косів, Заболотівка, Ридодуби, завершувати цей процес щодо тепер вже катедрального собору Верховних Апостолів Петра й Павла в Чорткові, реконструювати церкву в Білобожниці та костел і церкву в Поліівцях. У сусідньому Гусятинському районі проектував храми у п'яти селах – Оришківці, Котівка, Чагарі, Сухостав, Яблунів; Заліщицькому – в с. Дунів, Поділля, Лисівці; Борщівському – в селах Констанція, Слобідка-Мушкатівська, Пеньки; на Зборівщині – у Гаях-Ростоцьких.

(Далі буде)

Учасники історико-краєзнавчого гуртка Ридодубівської ЗОШ I – II ст. під кер. вчителя історії **Надії ДЕРЕНЮК**

На знімках: Білобожницька церква, сучасний вигляд; Й.І.Кулик (другий зліва) на освяченні Заболотівської церкви.

Варто знати

Реальність української мови

Науковці дискутують про несаможиттєвість російської мови. Згідно з чотиридесятником академіка М.Фасмера «Етимологический словарь русского языка» в російській мові 58,5 відсотка пізніх запозичень із тюркської, німецької, французької, 29,5 відсотка запозичень з української, 0,8 відсотка – з інших слов'янських мов і лише 0,9 відсотка

– власне російська складова.

Українська мова ж, це ще в XIX ст. доведено поліглотом-лінгвістом польського походження М.Красуським, є древньою мовою. Саме вона була «спонсором» не тільки слов'янських, а й певної частини індоевропейських мов.

На конкурсі на красу звучання мов різних народів світу, що проходив у

Парижі в 1936 році, наша мова посіла друге місце, а російська лише 36-е, яке вона поділила з африканською мовою суахілі. Ось така реальність української мови.

Підготував –
Микола СТЕФАНИШИН,
ветеран війни

3 конверта

Розставити крапки над «і»...

До редакції нашої газети надійшов лист від мешканки села Великі Чорнокінці Марії Грабець – багатодітної матері, від змісту якого просто віє стурбованістю. Його авторка неприємно збентежена тим, що представники відповідних органів відмовляються оформляти документи щодо її представлення на звання «Мати-героїня».

Ось рядки з листа:
– Я народила семеро дітей. Усім дала освіту. Діти здорові, працюють на гарних роботах, одружені, мають свої сім'ї. У мене – тринадцять онуків. Після закінчення педучилища я 36 років відпрацювала вихователем у дитячому садку. Сподівалася на звання «Мати-героїня», та секретар сільської ради відмовляється оформляти і подавати документи. Пояснює, що не маю права на таке звання, оскільки у мого сина була судимість через дорожньо-транспортну пригоду.
У Чорткові сказали, що треба дати характеристику з місця роботи, та на неї ніхто не звернув ніякої уваги.
Син мій служив в армії, мені надходили вітання від командування військової частини за хорошу службу та поведінку його в армії. Тепер він одружений, працює, має чудових дітей, дружину. Його донечка в школі – відмінниця.
Невже я не достойна цього почесного звання, якщо я виховала своїх семеро дітей і ще й з чужими була увесь свій трудовий вік?! У 1987 році нагороджена орденом «Материнської слави» III ступеня.

Щоби дізнатися про усю фабулу даної справи, наші кореспонденти звернулися до представників Великочорнокінецької сільської ради, котрі повідомили про, так би мовити, хаотичну неупорядкованість і неналежне оформлення потрібних документів. У відділі у справах молоді та спорту райдержадміністрації (представники якого займаються саме такими справами) ми довідалися і таку інформацію: згідно з Положенням про почесні звання України, затвердженим Указом Президента України від 29 червня 2001 року за № 476/2001, почесне звання України «Мати-героїня» присвоюється жінкам, які народили та виховали до восьмирічного віку п'ятьох і більше дітей, у тому числі дітей, усиновлених у встановленому законодавством порядку, враховуючи вагомий особистий внесок у виховання дітей у сім'ї, створення сприятливих умов для здобуття дітьми освіти, розвитку їх творчих здібностей, формування високих духовних і моральних якостей. У даному Положенні вказано й те, що багатодітні матері, діти яких були засудженими умовно, або знаходилися в місцях позбавлення волі... (далі за документом), не мають підстав для порушення клопотання щодо присвоєння почесного звання «Мати-героїня».
Із вищевикладеного й випливає: не дивлячись на хорошу поведінку сина пані Марії, тепер і під час служби у лавах Збройних Сил України, все ж залишається факт – у юнака була судимість. От, здається, всі крапки над «і» розставлено...

Тетяна ЛЯКУШ

Обережно!

Бомба на городі!..

З початком сезону польових робіт збільшується кількість випадків виявлення громадянами вибухонебезпечних предметів. Піротехніки МНС щоденно залучаються до робіт із пошуку та знищення боєприпасів.

Лише впродовж одного дня – 23 квітня ц. р. – на території нашої області виявлено 10 вибухонебезпечних предметів часів Другої світової війни, а саме: 7 артилерійських снарядів калібру 76 мм виявлено поблизу поля в смт Дружба Теребовлянського району; в с. Вишнівчик і на хуторі Рудки – по одному артилерійському снаряді калібру 76 мм; 1 мінометну міну калібру 86 мм – у селі Малий Ходачків Тернопільського району.
Загалом лише цьогогоріч на території нашої області вже виявлено та знешкоджено 179 одиниць боєприпасів часів минулих війн.
Заувага! МНС застерігає та нагадує, якщо ви знайшли предмет, який зовні нагадує боєприпаси або є підозрілим, – не торкайтеся його! Правильно і безпечно знешкодити вибухонебезпечні предмети здатні лише досвідчені фахівці. У жодному випадку не намагайтеся робити знешкодження самостійно, адже це може призвести до трагічних наслідків.
Про підозрілий предмет негайно (!) повідомляйте підрозділ МНС, зателефонувавши за номером «101».

Чортківський райвідділ МНС

Юстиція інформує

Наказом Чортківського районного управління юстиції від 26.04.2012 р. за № 51-ОД зареєстровано розпорядження голови Чортківської районної державної адміністрації від 9.04.2012 р. за № 210-ОД «Про визнання розпорядження голови райдержадміністрації «Про затвердження Положення про адміністратора та порядок його взаємодії з місцевими дозвільними органами, суб'єктами господарювання та територіальним органом спеціально уповноваженого органу з питань дозвільної системи у сфері господарської діяльності» від 1.08.2006 р. за № 521 таким, що втратило чинність», про що зроблено запис у Державному реєстрі нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади за №4/119.

У райдержадміністрації

Про підсумки розгляду звернень громадян, що надійшли до райдержадміністрації протягом I кварталу ц. р.

Організація роботи із зверненнями громадян в районній державній адміністрації протягом I кварталу ц. р. була спрямована на забезпечення виконання Закону України «Про звернення громадян», Указу Президента України від 7 лютого 2008 р. за № 109/2008 «Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування» та розпоряджень голови облдержадміністрації та райдержадміністрації з питань роботи із зверненнями громадян.

Питання щодо роботи із зверненнями громадян протягом I кварталу поточного року розглянуто на апаратних нарадах при голові та першому заступнику голови РДА. Дане питання перебуває на постійному контролі у керівництва. Посадових осіб, яким доручається розгляд звернень, зобов'язано забезпечувати об'єктивне і належне вирішення проблем, з якими звертаються жителі району.
Голова райдержадміністрації та його заступники проводять особистий прийом громадян у визначені дні. Протягом звітного періоду керівництвом райдержадміністрації здійснено 24 прийоми, прийнято 58 громадян, у тому числі особисто головою РДА 33 громадян (із урахуванням виїзних днів прийому).
За звітний період до районної державної адміністрації надійшло 119 письмових звернень (за відповідний період минулого року – 92). Основними причинами звернень, в тому числі і до органів влади вищого рівня, є: незадовільний стан житлово-комунального господарства міста та району; нестача бюджетних коштів та коштів житлово-комунальних установ на вирішення нагальних проблем цієї галузі, наявність заборгованості населення за комунальні послуги та незгода з високими тарифами; низький життєвий рівень громадян, що потребують підтримки та соціального захисту в умовах економічної кризи.
Для покращення матеріального стану малозабезпечених сімей, пенсіонерів, ветеранів війни, інвалідів та інших соціально незахищених верст населення 82 громадянам із фонду голови районної державної адміністрації протягом I кварталу надано матеріальну допомогу на лікування за загальну суму 21100 гривень.
За січень-березень ц. р. керівництвом райдержадміністрації було здійснено 6 виїзних днів прийому громадян за місцем їх проживання. Під час їх про-

ведення було прийнято 19 громадян, в тому числі головою РДА – 8. Виїзні дні прийому було проведено у 11 населених пунктах району.
Протягом звітного періоду проведено 8 «гарячих» телефонних ліній керівництвом райдержадміністрації, під час їх проведення звернулося 16 громадян. На більшість порушених питань дано роз'яснення в ході спілкування.
В цілому до районної державної адміністрації звернулося 0,7 відсотка громадян від загальної кількості населення Чортківського району (в 2011 році – 0,6 відсотка).
З числа звернень, розглянутих районною державною адміністрацією у I кварталі ц. р., громадяни спрямували до: Адміністрації Президента – 4 або 2,2 відсотка; Кабінету Міністрів України – 3 або 1,7 відсотка; обласної державної адміністрації – 7 або 4 відсотка. Всього до центральних органів влади та облдержадміністрації надійшло 14 звернень, що становить 8 відсотків від загальної кількості (у I кварталі 2011 р. – 15 відсотків).
Упродовж I кварталу одержано 5 колективних звернень, їх питома вага становить 7,8 відсотка. Щодо повторних звернень, то за підсумками I кварталу 2012 р. спостерігається тенденція до зменшення їх частки від загальної кількості і становить 1,1 відсотка (2 звернення). Аналіз повторних звернень свідчить, що заявникам неодноразово надавалися вичерпні об'єктовані відповіді та роз'яснення, з якими заявники не згодні і далі звертаються у різні інстанції.
Для розгляду окремих звернень громадян практикується створення спеціальних комісій, які з виїздом спеціалістів на місця за участю заявника вивчають основні причини звернень, перевіряють викладені факти. Це в основному стосується повторних звернень, спірних земельних питань, скарг на сусідів щодо законності здійснення

будівництва.
З метою здійснення оперативного аналізу за кількістю звернень, контролю за дотриманням термінів виконання звернень у I кварталі 2012 року проведено 2 засідання постійно діючої комісії з питань розгляду звернень громадян. На засіданнях вищезазначеної комісії заслухано одне звернення від жителів району та розглянуто підсумки розгляду звернень громадян, що надійшли до райдержадміністрації в 2011 році.
Для забезпечення правової освіти населення, надання безкоштовного роз'яснення конституційних прав і свобод людини і громадянина та засобів їх захисту, повноважень органів державної виконавчої влади та органів місцевого самоврядування працює громадська приймальня. Громадяни отримують консультації з питань оформлення шпацини, договорів дарування і продажу майна, переоформлення права власності на земельну частку (пай), укладення угод оренди земельних ділянок та ставків.
З метою покращення інформованості населення у виконкоммах міської, селищної та сільських рад розміщені інформативні стенди з питань надання пільг, пенсійного забезпечення, зайнятості населення, земельної реформи тощо. Тут є також графіки прийому громадян в обласній та районній державних адміністраціях, в обласній та районній радах.
Аналіз надходження звернень громадян свідчить про позитивні результати роботи щодо посилення уваги до розгляду заяв і скарг жителів району, організації систематичного роз'яснення повноважень органів влади у вирішенні питань, які порушують громадяни. Слід зазначити, що у районі є ряд проблемних питань, що породжують велику кількість звернень громадян, в тому числі через вищестоящі органи влади, повне вирішення яких не завжди можливе на районному рівні. В більшості випадків спори, з приводу яких звертаються громадяни, можливо вирішити лише в судовому порядку, про що їм надано роз'яснення.

Світлана БОЙЧУК,
головний спеціаліст юридичного сектора апарату райдержадміністрації

Засторога

Цибуля, що зашкалює!

Днями до ДЗ «Чортківська райСЕС» звернувся громадянин із проханням перевірити цибулю щодо вмісту шкідливих речовин. Її чоловік набрав неподалік міського сміттєзвалища, де, з його слів, було її у великій кількості, приблизно вантажна машина (на знімку).

Ця цибуля перевірялася працівниками санепідслужби. На місці виявлено невеликі залишки від значної кількості цибулі. Отже, цей чоловік був не один такий, що закопався на легку здобич. Санітарно-гігієнічною лабораторією райСЕС проведено дослідження на вміст залишкової кількості отрутохімікатів. У доставленому зразку проби виявлено у великих концентраціях такі препарати, як гептахлор і альдрин. Це хлорорганічні сполуки (ХОС), які є надзвичайно токсичними, довго зберігаються в організмі через значну стійкість до дії температури, вологості, мікроорганізмів. При термічній обробці концентрацій даних речовин підвищується. Ці речовини використовуються при виготовленні отрути для шурів.
Більшість препаратів ХОС кумулятивної дії. Накопичуються в жировій клітковині, мозковій тканині, у печінці та нирках. Виводяться з організму через нирки та травний канал. Ці сполуки порушують в організмі людини окисно-відновні процеси у тканинах, внаслідок чого виникає киснева недостатність. Оскільки найчутливішими до нестачі кисню є нервова тканина і серцевий м'яз, основні прояви токсичної дії ХОС пов'язані зі змінами у нервовій системі, серці, а також у печінці. Якщо отрута потрапила в організм через травний канал, проявляються ознаки, характерні для гострого токсичного гастриту: біль під грудами, нудота, блювання. У разі

дії ХОС на шкіру розвивається гострий дерматит – гіперемія, набрякання шкіри чи навіть пухирі за типом опіку. Якщо ХОС потрапили в очі, розвивається гострий токсичний кон'юнктивіт з явищами сльозотечі, набряканням і почервонінням слизових оболонок очей. Хронічна інтоксикація може розвинутися після тривалого контакту навіть з невеликими дозами препаратів ХОС внаслідок кумуляції отрути і створення її депо в організмі. В усіх випадках отруєння ХОС необхідна медична допомога.
Санепідслужба попереджає всіх жителів району, кому відомий даний факт, хто набрав дармового продукту для вживання в їжу, про небезпеку для здоров'я. А також, кому відомі факти потрапляння цієї цибулі на ринок для реалізації, прохання повідомити для ДЗ «Чортківська райСЕС» для вжиття наступних заходів за тел.: 2-16-42, 2-06-48.
Одночасно застерігаємо: при купівлі харчових продуктів вимагайте документи, що засвідчують якість продукції. Якщо у вас виникли сумніви щодо цього чи за відсутності у продавця відповідних документів, звертайтеся в ДЗ «Чортківська райСЕС» для здійснення лабораторних досліджень. Адже пестициди є не тільки дуже токсичними речовинами, а й досить стійкими. Стійкість їх порівнюють з радіоактивними ізотопами й оцінюють також за періодом напіврозпаду – час, протягом якого концентрація пестицидів зменшується

вдвічі. Найстійкішими є хлорорганічні пестициди.
Існує певна допустима норма вмісту залишкових пестицидів у продуктах харчування. Це така кількість пестицидів, що є нешкідливою для здоров'я людини. Основна маса пестицидів (до 95 відсотків) потрапляє в організм людини через продукти харчування.
Виконуючи всі наші поради і застереження, ви захистите себе та своїх рідних від токсичної дії пестицидів!

Оксана ЧАЙЧУК,
головний державний санітарний лікар району

Фото Ореста ЛИЖЕЧКИ

7 травня ПОНЕДІЛОК	8 травня ВІВТОРОК	9 травня СЕРЕДА	10 травня ЧЕТВЕР	11 травня П'ЯТНИЦЯ	12 травня СУБОТА	13 травня НЕДІЛЯ
1 НАЦІОНАЛЬНИЙ 08.00 Новини 08.15 Корисні поради 08.30, 00.15 Ювелір ТБ 09.00 Підсумки тижня 09.35 Точка зору 10.00 Т/с «Чотири танкісти і собака», 7 с. 10.40 Шеф-кухар країни 11.45 Контрольна робота 12.00, 15.00, 18.20 Новини 12.20 Вікно в Америку 12.55 Право на захист 13.20 Темний силует 13.35 Х/ф «Чекаю і сподіваюсь» 15.50 Х/ф «Повітряний візник» 17.00 Х/ф «Фронт у тилу ворога» 19.35 Смішний та ще смішніший 20.00 Л.Гурченко. «Пісні війни» 20.40 Сільрада 21.00 Підсумки дня 21.25 Плюс-мінус 21.35 Концертна програма до Дня Перемоги 23.00 Підсумки 23.25 Від першої особи 1+1 1+1 06.45 Сніданок з «1+1» 07.00, 08.00, 09.00 ТСН 07.15 М/с «Чорний плащ» 09.55 Т/с «Клон-2» 10.50 Т/с «Було кохання» 11.45 «Шість кадрів» 12.25 Зніміть це негайно 13.20 «Цілковите перевтілення – 3» 14.15 Давай одружимося 16.05 Говоримо і показуємо 17.00 Сімейні мелодрами 18.00 «ТСН. Особливе» 18.35 Не бреші мені 3 20.15 «Принци бажають познайомитися» 21.30 Х/ф «Гітлер, капут!» 23.40 «Tkachenko.ua» ІНТЕР ІНТЕР 07.00, 12.00, 18.00 Новини 07.15 Х/ф «Вперше одружена» 09.15 Х/ф «Операція «Б!» та інші пригоди Шурика» 11.15 Т/с «Маршрут Милосердя» 13.05 «Слідство вели» 15.00 Сімейний суд 15.55 Судові справи 16.50 Чекай на мене 18.05 Т/с «Кровиночка» 19.05 «Серце підкаже» 20.00 Подорож 20.30 Т/с «Одного разу у Ростові» 22.25 Х/ф «К.С.»	1 НАЦІОНАЛЬНИЙ 08.00 Новини 08.15 Корисні поради 08.30, 00.15 Ювелір ТБ 09.00, 21.00 Підсумки дня 09.25, 20.55 Про виплати компенсацій вкладникам Ощадбанку СРСР 09.30 Уряд на зв'язку з громадянами 10.00 Т/с «Чотири танкісти і собака», 8, 9 с. 11.45 В гостях у Д.Гордона 12.45 Хай щастить 13.05 Кордон держави 13.35 Х/ф «Сходження» 15.25 Х/ф «Пам'ятай ім'я своє» 17.05 Х/ф «Дорога на Рюбецаль» 18.40 221. Екстрений виклик. Тиждень 19.30 Фольк-music. До Дня Перемоги 20.20 Афтершок 20.50 Плюс-мінус 21.20 Адреналін 23.00 Підсумки 23.25 Від першої особи 1+1 1+1 06.45 Сніданок з «1+1» 07.00, 08.00, 09.00 ТСН 09.55 Т/с «Клон 2» 10.50 Т/с «Було кохання» 11.45 Шість кадрів 12.25 Зніміть це негайно 13.20 Цілковите перевтілення 14.15, 15.10 Давай одружимося 16.05 Говоримо і показуємо 17.00 Сімейні мелодрами 18.00, 19.30, 23.05 ТСН 18.35 Не бреші мені - 3 20.15 «Міняю жінку – 5» 21.30 «Моя сповідь. Юлія Абдулова» 22.30 І прийде кохання 00.00 Х/ф «Сорокап'ятка» ІНТЕР ІНТЕР 06.50 Т/с «Третього не дано» 10.20, 20.30 Т/с «Одного разу в Ростові» 12.15 Т/с «Маршрут Милосердя» 14.10 Т/с «Снайпер 2. Тунгус» 18.00 Т/с «Кровиночка» 20.00 Подорож 20.25 «Спорт у Подорожцях» 22.25 Х/ф «4 дні у травні» 00.25 Х/ф «Стрілок»	1 НАЦІОНАЛЬНИЙ 07.55 Спецпроект «День нашої перемоги» 09.00 Новини. Спецвипуск до Дня Перемоги 10.00 Урочистості з нагоди святкування Дня Перемоги у Києві 11.20 Урочистості з нагоди святкування Дня Перемоги 14.00 Концерт до Дня Перемоги з Майдану Незалежності 19.30 Урочистості з нагоди святкування Дня Перемоги у Києві 20.50 Мегалот 21.00 Підсумки дня 21.20 Плюс-мінус 21.25, 22.50 Шустер-Live. Спецпроект до Дня Перемоги 22.45 Суперлото, Трійка, Кено 00.15 Ювелір ТБ 1+1 1+1 07.35 Х/ф «Перл-Гарбор» 11.15 Х/ф «Невловимі месники» 12.50 Х/ф «Нові пригоди невловимих» 14.20 Х/ф «Корона Російської імперії» 17.00 Гала-концерт «Голосу країни». Батьки і діти 19.30 ТСН 20.00 Х/ф «Сволота» 22.00 Х/ф «Нездійсненне завдання» 00.40 Х/ф «Перегін» ІНТЕР ІНТЕР 05.35 65 років звільнення Києва від фашистських загарбників. Концерт «Ми вічна луна один одного» 07.15 Х/ф «Петять журавлі» 09.05 Д/ф «Колір війни» 10.05 Х/ф «День перемоги» 11.45 Х/ф «Благословить жінку» 14.05 «Любе» - 55». Ювілейний концерт 15.15 Судові справи 16.15 Х/ф «Стомлені сонцем – 2. Предстояння» 20.00 Подорож 20.25 Спорт у «Подорожцях» 20.30 Х/ф «Стомлені сонцем – 2. Цитадель» 23.55 Х/ф «Живий»	1 НАЦІОНАЛЬНИЙ 08.00 Новини 08.15 Корисні поради 08.30, 00.15 Ювелір ТБ 09.00, 21.00 Підсумки дня 09.25 Фольк-music. До Дня Перемоги 10.20 Т/с «Чотири танкісти і собака» 10, 11 с. 12.25 Х/ф «Батько солдата» 11.50, 15.20 Euronews 14.05 Аудієнція 14.45 Урочистості з нагоди святкування Дня Перемоги у Києві 16.05 Урочистості з нагоди святкування Дня Перемоги 17.35 Концерт до Дня Перемоги з Майдану Незалежності 18.35, 19.45 Футбольний код 18.55 Футбол. ЧУ. Прем'єр-ліга. «Шахтар» (Донецьк) – «Олександрія» (Олександрія) 20.55 Про виплати компенсацій вкладникам Ощадбанку СРСР 21.35 Досвід 23.00 Підсумки 23.25 Від першої особи 1+1 1+1 06.45 Сніданок з «1+1» 07.00, 08.00, 09.00 ТСН 09.55 Т/с «Клон 2» 10.50 Т/с «Було кохання» 11.45 Шість кадрів 12.25 Зніміть це негайно 13.20 Цілковите перевтілення 14.15 Давай одружимося 16.10 Говоримо і показуємо 17.05 Сімейні мелодрами 18.00, 19.30, 23.05 ТСН 18.35 Не бреші мені - 3 20.15 Я люблю Україну 2 21.35 Х/ф «Нічні сестри» 23.40 «Вечірній Ургант» ІНТЕР ІНТЕР 07.00, 12.00, 18.00 Новини 07.10 З новим ранком 09.10 Т/с «Одного разу в Ростові» 11.00 Т/с «Маршрут Милосердя» 12.15 Знак якості 12.40 Д/с «Детективи» 13.20 «Слідство вели» 14.15 Сімейний суд 15.15 Судові справи 16.10 Т/с «Говорить поліція» 18.10 Т/с «Кровиночка» 20.00 Подорож 20.30 Т/с «Одного разу в Ростові» 00.20 Х/ф «Ворог біля воріт»	1 НАЦІОНАЛЬНИЙ 08.00 Новини 08.15 Корисні поради 08.30, 00.15 Ювелір ТБ 09.00, 21.00 Підсумки дня 09.20, 20.55 Про виплати компенсацій вкладникам Ощадбанку СРСР 09.30 Д/ф «Промені темного простору» 10.05 Т/с «Чотири танкісти і собака», 12 с. 11.10 Віра. Надія. Любов 12.20 Надвечір'я 12.55 Околиця 13.30 Х/ф «Пам'ять серця» 15.15 Наша пісня 16.00 Х/ф «Винищувачі» 17.30 Х/ф «Без права на провал» 18.50 After Live 19.10 Шустер Live. Спецпроект до Дня Перемоги 21.20 Плюс-мінус 21.25, 22.50 Шустер-Live 22.20 Фінал міжнародного конкурсу класичної музики «Молоді музиканти «Євробачення – 2012» 00.00 Підсумки 1+1 1+1 06.45 Сніданок з «1+1» 07.00, 08.00, 09.00 ТСН 09.55 Т/с «Клон 2» 10.50 Т/с «Було кохання» 11.45 Шість кадрів 12.25 Зніміть це негайно 13.20 Цілковите перевтілення 14.15 Давай одружимося 16.10 Говоримо і показуємо 17.05 Сімейні мелодрами 18.00, 19.30 ТСН 18.35 Не бреші мені 3 20.15 Х/ф «Післязавтра» 22.50 Х/ф «Мисливці за скарбами» ІНТЕР ІНТЕР 07.00, 09.00, 12.00, 18.00 Новини 07.10 З новим ранком 09.10 Т/с «Одного разу в Ростові» 11.00 Т/с «Маршрут милосердя» 12.15 Знак якості 12.40 Д/с «Детективи» 13.20 «Слідство вели» 14.15 Сімейний суд 15.15 Судові справи 16.10 Т/с «Говорить поліція» 18.10 Т/с «Кровиночка» 20.00 Подорож 20.30 Київ вечірній 22.30 Велика політика	1 НАЦІОНАЛЬНИЙ 07.00 Ера здоров'я 07.25 Корисні поради 07.40 Олімпійський виклик 08.00 Шустер-Live. Спецпроект до Дня Перемоги 10.35 Т/с «Визволення» 18.25 Золотий гусак 18.55 Українська пісня року 20.50 Мегалот 20.55 Зворотний зв'язок 21.00 Підсумки дня 21.30 Кабмін: подія тижня 21.45 Зірки гумору 22.50 Суперлото, Трійка, Кено 23.00 Експерт на зв'язку 23.25 Ера здоров'я 23.50 Д/ф «Футбольна легенда» 1+1 1+1 06.25 М/ф «Смурфи» 07.20 Справжній лікарі 2 08.10 Світське життя 09.05 Хто там? 10.10 М/с «Русалонька» 10.35 М/с «Тімон і Пумба» 11.00 Світ навиворіт 12.10 Х/ф «Нянька за викликком» 14.05 Х/ф «Ділова жінка» 16.15 Х/ф «Освідчення» 18.25 Х/ф «Трохи не при собі» 19.30 ТСН 20.00 Х/ф «Трохи не при собі» 00.15 Х/ф «Мисливці за скарбами» ІНТЕР ІНТЕР 08.20 Городок 09.00 Орел і Решка 10.00 Україно, вставай! 10.45 Вирваний з натовпу 11.20 Найрозумніший 13.15 Х/ф «Кадет» 15.15 Міжнародний фестиваль гумору «Юрмала – 2010» 17.00 Київ вечірній 19.00 Розсмішити коміка 20.00 Подорож 20.25 Вечірній квартал 22.30 Вечір боксу на «Інтері». 3.Байсангуров 00.30 Х/ф «Час розплати»	1 НАЦІОНАЛЬНИЙ 07.10 7 чудес України 07.35 Сільський час 08.00 Укравтоконтинент 08.20 Корисні поради 08.30 Ювелір ТБ 09.05 Смішний та ще смішніший 09.30 Крок до зірок 10.10 Караоке для дорослих 10.55 Шеф-кухар країни 11.45 Атака магії. Містецтво за брамою 12.52 Х/ф «Потоп» 17.30 Золотий гусак 17.55 Маю честь запросити 18.45 «Мамо, вічна і кохана» 20.40 Головний аргумент 21.00 Підсумки тижня 21.40 Точка зору 22.00 Фольк-music 23.05 Олімпійський виклик 23.20 Світовий рекорд Гіннеса 1+1 1+1 08.40 М/ф 09.05 Лото-Забава 10.10 М/с «Русалонька» 10.35 М/с «Тімон і Пумба» 11.00 «Велика різниця» по-українськи 11.45 Міняю жінку 13.05 Х/ф «Післязавтра» 15.20 Х/ф «Трохи не при собі» 19.30 ТСН-Тиждень 20.15 Х/ф «Трохи не при собі» 23.25 Світське ІНТЕР ІНТЕР ень 08.50 М/с «Машині казки» 09.30 Школа лікаря Комаровського 10.05 Неділя з Кwartалом 11.05 «Свати» біля плити» 11.30 Д/ф «Свати. Життя без гриму» 12.35 Т/с «Байки Мітая» 18.00 Т/с «Янголи війни» 20.00 Подорож тижня 20.55 Т/с «Янголи війни» 22.55 Що? Де? Коли? 00.25 Х/ф «Фірма»

Футбол

Кубок району. 1/8 фіналу

Свидова – Шманьківчики – 4:7; Калічівка – Товстенське – 3:2; Біла – Кривеньке – 4:0; Заводське-1 – Ягільниця – 2:0; Білобожниця – Давидківці – 0:6; Дж. Слобідка – Ромашівка – 4:0; Росохач – Улашківці – 1:0; Звиняч – Скородинці – 2:0. Найближчої неділі у рамках розіграшу кубка району-2012 зустрічаються: Шманьківчики – Калічівка; Заводське-1 – Біла; Давидківці – Дж. Слобідка; Звиняч – Росохач. (Господарі зустрічей вказані першими).

Чемпіонат області

Минулої неділі стартувала обласна першість з футболу, де наш район, на відміну від попереднього року, буде представляти лише одна команда – ФК «Чортків». На жаль, чортківчани стартували досить невдало, поступившись у Заліщиках з рахунком 1:4. Однак є надія, що негативний результат може обернутися на позитивний, адже за порушення надрізнянцями регламенту змагань ФК «Чортків» подав протест. Післязавтра, 6 травня, обласний футбол повернеться до нашого міста. У гості до чортківчан прийдуть їхні суперники з Монастириської. Початок зустрічі на центральному стадіоні о 16-й год.

КРЕДИТИ на будь-які цілі до 30 000 грн.

РУССКИЙ СТАНДАРТ Тел.: (0352) 43-11-61; БАНК 066-983-58-27; 063-862-50-16 ПАТ "Банк Русский Стандарт". Ліцензія НБУ № 226 від 4.11.2011 р.

Четверта річниця світлої пам'яті ГРИНИШИНА Степана ПЕТРОВИЧА (15.07.1948 – 5.05.2008 рр.)

Все, що нам нагадає про тебе, Ми з любов'ю в серці бережем. Ти поглянь на нас, рідненький, з неба І пробач, якщо не так живем. Хто забув – згадайте, Хто пам'ятає – щиро помоліться.

Вічно сумуючі – рідні.

Мале підприємство "Елегія" має намір одержати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря з конвектора. МП "Елегія" надає перукарські послуги.

Зауваження приймаються протягом 30-ти календарних днів із дня опублікування інформації за адресою: м. Чортків, вул. Шевченка, 23, райдержадміністрація.

Вважати недійсними

військовий квиток, виданий на ім'я: ПОПОВИЧ Сергій Васильович.

ГКУ

ГУСЯТИНСЬКИЙ КОЛЕДЖ Тернопільського національного технічного університету ім. І.Пулюя ЗАПРОШУЄ НА ДЕРЖАВНУ, ЗАОЧНУ, ЕКСТЕРНАТНУ ФОРМИ НАВЧАННЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНОСТЯМИ

• Діловодство;

• Організація виробництва (напрям – менеджмент);

• Розробка програмного забезпечення;

• Обслуговування та ремонт автомобілів і двигунів;

• Експлуатація та ремонт обладнання харчових виробництв;

• Зберігання, консервування та переробка плодів і овочів (спеціалізація – технологія приготування їжі).

Консультації щодо вступу до коледжу надаються щоденно. Кабінет 203, телефони для довідок: (03557) 2-18-38, 097-859-18-01.

9 травня. Тривалість дня – 15.12. Схід – 5.19. Захід – 20.31. День Перемоги

Вітання

У день травневого розмаю, коли довкілля красується ніжним цвітом і сонячні промені ласкаво обіймають землю, наповнюючи її життєдайною енергією, прийшов чарівний і водночас незбагнений ювілей до щирої, добродушної, чарівної нашої подруги

Марії Степанівни ЮХИМ.

Нехай волошками
цвітуть літа прекрасні,
Нехай здійснюються
тисячі бажань,
Щоб доля дарувала
тільки щастя,
Ні грама бід,
ні крапельки страждань.
Жіноча доля –
то рушник візчастий,
І чорне в ньому, і яскраве вишиття...
Проходять роки – та воно не блякне,
Бо в ньому сила й тяга до життя.
У низку побажань ми вплітаємо квіти,
Букет любові й щирих привітань.
Рушник життя хай забуває новим цвітом
Та стелиться нехай на мноїї літа.

З любов'ю та повагою – друзі.

Щиро вітаємо з 55-річчям люблячого чоловіка, батька, зятя, дідуся **Олега Івановича ЗАХАРЕВИЧА** зі с. Білий Потік.

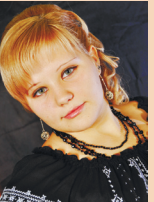

Від щирого серця
бажаєм здоров'я,
Без нього не милі
всі наші діла,
В здоров'ї – багатство,
і радість, і сила,
І більшого щастя нема.
Осипаються дні
пелюстками,

Непомітно спливають роки,
Не сумуй, а гордись літами,
Бо немарно прожиті вони.
Усе було в житті – і радості, і біди,
І мед солодкий, і гіркий полин.
Нехай тепер найменше буде кривди,
А більше гарних і щасливих днів.
А сьогодні надзвичайне свято –
День народження Твоє.
Ми хочемо сказати небагато:
Спасибі лиш за те, що Ти в нас є.
З повагою і любов'ю – дружина Ганна, мама, син Володя з невісткою Оксаною та внуками Юлею і Сашком, син Іван з невісткою Наталею та внуками Анею і Максимком.

7 травня святкуватиме свій День народження любляча донька, сестричка, внучка, похресниця **Іринка ХОМ'ЯК** зі с. Долина.

Ще літ Твоїх минуло
небагато,
Найперше побажаємо
Тобі в це свято
Багато вірних друзів, як і Ти,
Щоб у навчанні, вдома,
серед друзів
Ти відчувала ласку і тепло.
Хай настрої веселі й успіх
у всьому чекають на Тебе.

Будь завжди щаслива, привітна і щира,
Будь трішечки горда й весняно красива.
Візьми собі в подруги чесність і ніжність,
Нехай в нагороду дістанеться вірність.
Окрасою серця хай буде кохання.
Щоб кожен день Тобі був, мов свято,
Нехай доля дарує прихильність і щастя,
Нехай Тебе радують друзі хороші.
На серці нехай завжди радісно буде,
З теплом і повагою ставляться люди.
Хай збудуться мрії, бажання, думки.
Ісус Христос хай Тебе береже,
Ангел-Хоронитель за руку веде,
Для Тебе щодня ми благаємо в Бога
Славної долі й міцного здоров'я.
Пречиста Діва Свою ласку засилає
І ангельський хор "Многа літ" заспіває.
З повагою і любов'ю – тато, мама, братик, бабуся з дідусям і хресна з сім'єю.

Щиро вітаємо рідного й люблячого чоловіка, батька, дідуся й прадідуся **Степана Микитовича БОГУЦЬКОГО.**
Ваговитий, ужинковий ювілей заколовився
добріно травневої пори на Твоєму життєво-
му небосхилі. Засяяв золотом високої проби
– людською шаною та вдячністю, душевним
умиротворенням та задоволенням від зро-
бленого, збудованого. Сьогодні загощила до
Тебе ця помітна дата у розмаїтому намисті
літ.

У Божий день пречистий, у весняне свято
Журавлі принесли Тобі весну сімдесят п'яту.
Як летіли – спішили, натомили крилата,
Та хорошу людину не гріх привітати.
Прилетіли додому, заглядали в віконце,
А господар, як пісня, а господар, як сонце.
Працьовитий і мудрий, душею багатий,
Він глава у сім'ї, і турботливий тато.
І без нього ніяк, золоті має руки.
Колосяться літа, дорослі вже внуки...
Тож хай Матінка Божа Тобі повсякчас

помагає,
А незгоди й невдачі Твою хату минають.
Хай здоров'я і щастя будуть

із Тобою у змові.
Сонця, неба, достатку і, звичайно, любові!
З повагою – дружина, діти, внуки та правнучка.

Розкішна весна квітчає землю зелен-
рястом, а золотий ювілей – оселю нашої
дорогої доньки, мамі, бабусі та свахи
Ганни Михайлівни МОСПАН зі с. Нагірянка.

Ваш ювілей –
щаслива дата.
І сумніватись тут не слід.
Нехай сьогодні
наші привітання
У серці Вашому
залишать добрий слід.
Отож прийміть
найкращі привітання

Здоров'я, щастя та багато літ.
Всю доброту, яка існує в світі,
Всю радість, що живе серед людей,
Найкращі всі, що до вподоби, квіти
Даруєм Вам у цей святковий день.
Нехай Господь завжди у поміч буде,
А Мати Божа береже від зла.
Бажаєм Вам здоров'я, щастя й сили,
Радості земної і тепла.

З найщирішими зиченнями – мама, донька, зять, онук, син, невістка, свати Білики та Кавчуки.

7 травня святкуватиме свій День народження **Іра ХОМ'ЯК** зі с. Долина.

Ще днів Твоїх минуло
небагато
І часу є мужніти і рости,
І в свято це Тобі бажаєм
Здоров'я, щастя,
любові назавжди.
Хай кожен день буде,
як свято,
Й чарує всіх Твоя краса!
В усьому успіхів бажаємо,

Безцінних почуттів, тепла.
Нехай любов малює з буднів свято,
Господь дарує многая, многая літа.

З любов'ю – бабуся Дарія, стрийко Теодор, хресний тато Степан із сім'ями, сестрички Оля та Ліля.

Щиро вітаємо з 60-річним ювілеєм
дорогої доньку, маму, бабуся
Ірину Миколаївну ГРИНИШИН,
яка проживає у с. Біла.

Рідненька бабуся і мамочко мила,
Спасибі, що Ти нас з любов'ю зростила.
Хай весни до Тебе летять журавлями,
Щоб Ти не старіла, рідненька, з роками.
Дозволь, наша мамо, Тебе привітати,
Келих піднести, ніжно-ніжно обняти,
Сказати найкращі для Тебе слова,
Щоб Ти здоровою завжди була!
Живи у здоров'ї, у щасті, у силі,
Літа проти Тебе хай будуть безсилі,
Нехай зозуля для Тебе кує щоліта
Многая, многая, многая літа!

З любов'ю – мама, діти й онуки.

30 квітня відсвяткувала своє 18-річчя до-
рога донечка, сестричка, внучка
Христина СТЕЦЬКА зі с. Кривеньке.

Прийми вітання наші щирі,
Бажаєм миру, радості,
добра,
Здоров'я, щастя
від землі святої
І ласки Божої на мноїї літа.
В житті нехай все буде,
що потрібно,
Без чого

не складається життя:
Любов, здоров'я, щастя, дружба
Та вічно нестаріюча душа.
Хай сили небесні Тебе бережуть,
Ангели щастя на крилах несуть.
Хай Матінка Божа, Цариця Свята,
Попросить у Бога щасливі літа.
З любов'ю і повагою – мама, тато, брат Тарас, бабуся, дідуся і вся родина.

Щиро вітаємо з 10-річчям
дорогу донечку, сестричку, внучку
Наталю САВУ з м. Чортків.

Хай доля щаслива,
хай настрої веселі
І успіх у всьому
чекають Тебе,
Будь завжди щаслива,
привітна і щира,
Будь трішечки горда
й весняно красива.

Хай буде життя Твоє схоже на казку,
Хай Бог Тобі силу й здоров'я дає.
Спасибі за ніжність, любов і ласку,
Спасибі за те, що Ти у нас є.

З любов'ю – мама, тато, братик Андрійко, дідуся Іван, бабусі Євгенія і Стефанія.

Волейбол

Срібний дебют

20-21 квітня у м. Тернопіль проходила першість області з волейболу серед дівчат 1998 р. н. і молодших. До фінальної частини змагань потрапили 6 команд, серед яких і наші зовсім ще юні спортсменки. В напружених іграх, які настільки захопили та зацікавили глядачів і вболівальників, вихованки Чортківської РКДЮСШ вибороли срібні нагороди першості, поступившись лише своїм колегам із Тернополя. Попереду в юних майстринь міжобласний турнір у Чернівцях і відкрита першість України в жовтні місяці, до якої вже розпочато наполегливу підготовку.

Родовід

З народженням тебе, малятко!

У Чортківському пологовому будинку за період з 4 по 24 квітня ц. р. народилося 12 дівчаток і 14 хлопчиків:

4 квітня о 12 год. 45 хв. – **хлопчик** (4 кг 100 г, 57 см) в **Іванни КАРДАШ** із м. Чортків,
о 14 год. 15 хв. – **хлопчик** (3 кг 650 г, 54 см) у **Марії ШИМКІВ** зі с. Ягільниця,
о 17 год. 20 хв. – **хлопчик** (3 кг 660 г, 55 см) у **Людмили ЗАВАДОВСЬКОЇ** з м. Чортків;
5 квітня о 22 год. 50 хв. – **дівчинка** (4 кг 425 г, 58 см) у **Ганни ПРЯДКО** зі смт Заводське;
6 квітня о 3 год. – **дівчинка** (3 кг 100 г, 51 см) в **Ольги ХАБИ** зі с. Великі Чорнокині;
7 квітня – **хлопчик** (2 кг 760 г, 52 см) в **Ольги ШВЕЦЬ** зі с. Ромашівка;
9 квітня о 7 год. 55 хв. – **хлопчик** (4 кг 250 г, 57 см) у **Тетяни БАЙДАК** із м. Чортків;
10 квітня о 1 год. – **хлопчик** (4 кг 100 г, 58 см) у **Марії ПЕТРАШИК** зі с. Джурин,
о 13 год. 20 хв. – **хлопчик** (4 кг 180 г, 57 см) у **Світлани ОМЕЛЬЧУК** зі с. Угринь;
11 квітня о 4 год. 15 хв. – **хлопчик** (3 кг 700 г, 55 см) у **Тетяни ДУДЯК** з м. Чортків,
о 15 год. 25 хв. – **дівчинка** (3 кг 180 г, 54 см) у **Наталії КОТИК** із м. Чортків;
15 квітня о 12 год. 20 хв. – **дівчинка** (2 кг 650 г, 52 см) у **Нелі ЛЕМЧУК** із м. Чортків,
о 17 год. 35 хв. – **хлопчик** (3 кг 570 г, 53 см) у **Галини ПАВЛИК** із м. Чортків;
16 квітня о 20 год. 20 хв. – **дівчинка** (2 кг 790 г, 51 см) в **Ольги ГАЛАНЗОВСЬКОЇ**

з м. Чортків;
18 квітня о 17 год. 30 хв. – **дівчинка** (3 кг 165 г, 51 см) у **Лілії ПЛІЩУК** зі с. Білобожниця,
о 21 год. 05 хв. – **хлопчик** (3 кг 450 г, 52 см) в **Оксани ЛЕЙБАК** зі с. Сосулівка;
19 квітня о 1 год. 20 хв. – **хлопчик** (2 кг 900 г, 49 см) у **Світлани СТАШКІВ** зі с. Білобожниця,
о 5 год. 20 хв. – **дівчинка** (3 кг 250 г, 50 см) у **Наталії ГРУЗІНСЬКОЇ** з м. Чортків,
об 11 год. 55 хв. – **хлопчик** (2 кг 950 г, 51 см) в **Оксани КАПУСТИ** зі с. Стара Ягільниця,
о 15 год. – **дівчинка** (2 кг 950 г, 50 см) в **Оксани КАМЕНЧУК** з м. Вашківці Чернівецької області;
20 квітня о 8 год. 45 хв. – **дівчинка** (2 кг 855 г, 50 см) в **Ірини НАРТОВОЇ** з м. Чортків;
21 квітня о 8 год. 45 хв. – **дівчинка** (4 кг 200 г, 57 см) у **Лілії ДЕРЕШІВСЬКОЇ** з м. Заліщики;
22 квітня о 3 год. 35 хв. – **дівчинка** (3 кг 115 г, 53 см) у **Лесі КАРАБИ** з м. Чортків;
о 9 год. 10 хв. – **дівчинка** (4 кг 70 г, 54 см) у **Наталії ЯБЛОНСЬКОЇ** з м. Чортків;
23 квітня о 15 год. 08 хв. – **хлопчик** (3 кг 345 г, 57 см) у **Наталії ЧАЙКОВСЬКОЇ** з м. Чортків;
24 квітня о 6 год. 45 хв. – **хлопчик** (3 кг 420 г, 54 см) у **Лілії БАРТКІВ** зі с. Нагірянка.

ПРОГНОЗ
ПОГОДИ
НА ТИЖДЕНЬ

СУБОТА
5 травня
+10 ... +27

НЕДІЛЯ
6 травня
+10 ... +27

ПОНЕДІЛОК
7 травня
+9 ... +19

ВІВТОРОК
8 травня
+8 ... +25

СЕРЕДА
9 травня
+14 ... +21

ЧЕТВЕР
10 травня
+12 ... +23

П'ЯТНИЦЯ
11 травня
+14 ... +26